

D. Ambulante marketenderier.

12. I virksomheder, hvor arbejderne er spredt over store områder, kan der om muligt og nødvendigt være grundlag for, såfremt der ikke findes andre tilfredsstillende foranstaltninger, at oprette ambulante marketenderier til salg af passende måltider til arbejderne.

E. Andre foranstaltninger.

13. Man bør i særlig grad have opmærksomheden henvendt på at give skifteholdsarbejdere adgang til at få de nødvendige måltider og drikkevarer på passende tidspunkter.

14. På steder, hvor der ikke er tilstrækkelig adgang til at købe tilstrækkelige levnedsmidler, drikkevarer og måltider, bør der træffes foranstaltning til, at der tilvejebringes en sådan adgang for arbejderne.

F. Benyttelse af foranstaltningerne.

15. Arbejderne bør aldrig være tvunget til at benytte nogen af de pågældende foranstaltninger, undtagen i det omfang, hvori det af sundhedsmæssige grunde er foreskrevet ved nationale love og administrative bestemmelser.

IV. Hvileforanstaltninger.

A. Siddepladser.

16. (1) I virksomheder, hvor arbejdere, specielt kvinder og unge mennesker, under udførelsen af arbejdet har rimelig mulighed for at sidde ned, uden at det går ud over deres arbejde, bør der tilvejebringes siddepladser for dem.

(2) De således tilvejebragte siddepladser skal indrettes i tilstrækkeligt antal og i rimelig nærhed af de pågældende arbejderes arbejdspladser.

17. (1) I virksomheder, hvor en væsentlig del af arbejdet uden ulemper kan udføres i siddende stilling, bør der tilvejebringes siddepladser for de pågældende arbejdere.

(2) De tilvejebragte stole skal have en for arbejderen og arbejdet passende form, konstruktion og størrelse; om nødvendigt, bør der tilvejebringes en fodskammel.

18. Uanset om der tilvejebringes siddepladser for arbejderne i kraft af nationale love eller administrative forskrifter, bør den pågældende myndighed inden for hvert enkelt land bemyndige statsembetsmænd til at give oplysninger, råd og vejledning med hensyn til de med tilvejebringelsen og vedligeholdelsen af passende siddepladser for arbejderne forbundne tekniske problemer, i særdeleshed hvor der

tilvejebringes siddepladser for arbejdere, der er beskæftiget ved arbejdsprocesser, hvor en væsentlig del af arbejdet uden besvær kan udføres i siddende stilling.

B. Hvilerum.

19. (1) I virksomheder, hvor der ikke findes andre muligheder for arbejderne til at hvile sig i arbejdstiden, bør der indrettes et hvilerum, hvor dette er ønskeligt under hensyntagen til arbejdets art og andre forhold og omstændigheder, der måtte være af betydning i denne forbindelse. I særdeleshed bør der tilvejebringes hvilerum for kvindelige arbejdere, for arbejdere, der er beskæftiget ved særligt anstrengende eller specielt arbejde, der kræver hvilepauser i arbejdstiden, eller for skifteholdsarbejdere.

(2) Den pågældende myndighed bør, såfremt der måtte være anledning hertil, ved nationale love eller administrative forskrifter bemyndiges til at kræve, at der tilvejebringes hvilerum i særlige virksomheder eller kategorier af virksomheder, hvor den pågældende myndighed anser det for ønskeligt som følge af beskæftigelsesforholdene.

20. De således tilvejebragte foranstaltninger bør mindst omfatte

- a) et lokale, hvor der under hensyntagen til klimaets beskaffenhed er truffet foranstaltning til at formindske det af kulde eller varme følgende ubehag;
- b) tilstrækkelig ventilation og belysning;
- c) passende siddepladser i tilstrækkeligt antal.

V. Fritidsbeskæftigelser.

21. (1) Der bør træffes egnede foranstaltninger til at fremme tilvejebringelse af fritidsbeskæftigelser for arbejderne i eller i nærheden af de virksomheder, hvor de er beskæftiget, såfremt der ikke allerede findes passende foranstaltninger oprettet af særlige organer eller på kommunalt initiativ, og såfremt de pågældende arbejderes repræsentanter har givet udtryk for et virkeligt behov for sådanne foranstaltninger.

(2) Sådanne foranstaltninger bør om nødvendigt tilvejebringes af samarbejdsudvalg eller andre ved lov eller administrative bestemmelser oprettede organer, såfremt de falder inden for deres opgaver, eller på de pågældende arbejdsgiveres og arbejderes initiativ på grundlag af fælles forhandlinger. Disse foranstaltninger bør fortrinsvis tilvejebringes på en sådan måde, at de stimulerer og støtter de offentlige foranstaltninger, således at samfundet kan tilfredsstille behovet for fritidsforanstaltninger.

22. Uanset hvilke metoder der anvendes ved til-